

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobců:

a) B. D.,

b) nezletilá A. B.

c) nezletilý A. B.,

všichni státní příslušnost Mongolsko, nezletilí žalobci b) a c)
zastoupeni matkou zákonnou zástupkyní žalobkyní a), všichni t. č.
bytem PoS Havířov, 735 64 Havířov – Dolní Suchá, Na Kopci 5

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra ČR,

sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9.7.2018 č. j. OAM-160/ZA-ZA11-HA08-2018

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobcům nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu).
2. Proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalovaného podali žalobci v zákonné lhůtě žalobu, v níž namítali, že žalovaný v napadeném rozhodnutí žádným způsobem nezohledňuje nejlepší zájem nezletilých žalobců b) a c), v žádné fázi řízení nepřihlédl k věku nezletilých dětí. V době nepřítomnosti manžela byla žalobkyně a) s nezletilými dětmi vystavena velkému psychickému nátlaku, jelikož osoby, s nimiž měl manžel žalobkyně a) problémy, je obtěžovaly boucháním na dveře, celá rodina měla obrovský strach. Z toho důvodu žalobkyně a) volala několikrát policii, která po těchto osobách dále nepátrala. Žalobkyně uvedla, že je možné žalobce považovat za zranitelné osoby, neboť všechny vylíčené události se odehrály v době, kdy jsou její děti nezletilé. Poukázala na to, že v průběhu správního řízení uváděla, že se bojí s dětmi vrátit do Mongolska, jelikož manžel má problémy se zaměstnanci firmy, jimž vyrobil zámek, kterým zabezpečili svůj sklad, a ten byl následně vykraden. Z této skutečnosti chtějí obvinít jejího manžela, který byl dokonce pobodán. Oba mají obavu o rodinu, jelikož málem došlo k únosu jejich dcery. Tyto události mají velmi nepříznivý vliv na zdravý vývoj dětí a jejich psychické zdraví. Dle žalobkyně se správní orgán v rozhodnutí nevypořádal se skutečností, že rodinu lze považovat za sociální skupinu, proto by se její situace a nezletilých dětí, jejich nucený odchod z vlasti měly posuzovat v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu celé rodiny, i přestože je posuzována výhradně situace žalobkyně a) a nezletilých žalobců b) a d). Navíc v případě, že by manžel žalobkyně a) nemusel čelit pronásledování, výhrůžkám, fyzickému napadení, nikdy by zemi původu neopustila. Žalobkyně za nepřípustné považuje především to, že se správní orgán otázkou, zda je příslušnost k rodině, jejíž člen je zcela prokazatelně pronásledován, azylově relevantním důvodem, vůbec nezabýval, bez ohledu na to, že jde o otázku zcela esenciální pro správné posouzení žádosti. Bez bližší konkretizace žalobkyně v závěru namítala, že si žalovaný za účelem zjištění skutečného stavu věci neopatřil dostatečné podklady potřebné pro rozhodnutí, nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci a nepřihlížel ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo.
3. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal především na odůvodnění napadeného rozhodnutí a dále uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně a nezletilých žalobců je ohrožení manžela žalobkyně ze strany zaměstnanců vykradené firmy, pro niž manžel žalobkyně zhotovil a namontoval zámek. Dalším důvodem jsou

důvody ekonomické. Žalobkyně projevila přání setrvat se svými všemi rodinnými příslušníky v České republice, neboť návrat do vlasti je pro ni nemyslitelný, jak z důvodu strachu před obtěžujícími osobami, tak z důvodu neexistence tamního zázemí. Žalovaný zdůraznil, že žalobní námitky nedokládají žalobou namítaná porušení zákonných ustanovení. Při rozhodování vzal v úvahu skutečnosti tvrzené žalobkyní a přihlédl k nim. Shromáždil adekvátní informace o zemi původu a své závěry postavil na aktuálních informacích o zemi původu k datu vydání rozhodnutí. Žalobkyně byla seznámena s podklady pro vydání rozhodnutí, žádné relevantní podklady, které by se vázaly k její osobě, či osobě manžela nenavrhl a ani nepředložila. Žalovaný vyslovil závěr, že vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, který svým rozsahem odpovídá předpokladům nezbytným pro vydání rozhodnutí. Žalovaný poukázal na to, že žalobkyně udávala obavy ze soukromých osob za svou osobu, za děti a manžela. Správní orgán uvedené posoudil a dospěl k závěru, že nebylo prokázáno, že by žalobkyně s celou svou rodinou využila všech prostředků k ochraně a nebylo prokázáno, že by státní orgány činnost soukromých osob podporovaly, tolerovaly, či celé její rodině nebyly schopny poskytnout přiměřenou ochranu. Zdůraznil, že informace o Mongolsku z května 2018, s níž byla žalobkyně a) seznámena před vydáním rozhodnutí a ze které žalovaný také vycházel, uvádí, že v Mongolsku nedochází k soustavnému pronásledování, mučení či nelidskému zacházení či k hrozbě z důvodu svévolného násilí, nezávislost soudní moci je zakotvena v zákoně, platí presumpce neviny obžalovaných, dokud se neprokáže jejich vina, i když v soudnictví existují dílčí problémy, nelze hovořit o diskriminaci konkrétních politických či náboženských skupin nebo znevýhodňování skupin obyvatelstva. Mongolsko ratifikovalo mnoho mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách a v Mongolsku působí řada domácích i mezinárodních skupin pro lidská práva, státní činitelé byli většinou ochotni s nimi spolupracovat a reagovat na jejich podněty. Mongolsko tak splňuje základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu a může být nadále zařazeno do bezpečných zemí původu. Z výše uvedeného důvodu považuje žalovaný námitku v tom směru, že nepřihlédl ke všemu, co vyšlo najevo v průběhu řízení a že si neopatřil dostatečné podklady pro rozhodnutí, za lichou. Co se týká pojmu „zranitelná osoba“ v zákoně o azylu, jedná se o demonstrativní výčet, a může být tedy adekvátně reagováno na možné praktické situace. Definování zranitelné osoby je významným prvkem pro další fáze řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, kdy zákon dále předpokládá určení specifických potřeb materiálního i procesního charakteru a zohlednění specifické situace zranitelných osob, zejména pokud jde o uložení alternativy k zajištění, případně o samotné zajištění, jak uvádí komentář zákona o azylu, a správní orgán tedy v kontextu azylového příběhu žalobců neměl důvod se dále nějak blíže vyjadřovat k pojmu zranitelná osoba. Žalobkyně a nezletilí žalobci nebyli žádným způsobem kráceni na svých právech.

4. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.). Soud přitom postupoval podle § 51 odst. 1 s.ř.s. a rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně

souhlasil a žalobci se na výzvu dle citovaného zákonného ustanovení ve stanovené lhůtě nevyjádřili. Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

5. Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zahájeno žádostí ze dne 15.2.2018. Žalobkyně a) požádala o mezinárodní ochranu pro sebe a nezletilé děti žalobce b) a c). Žalobkyně a) v žádosti uvedla, že všichni jsou státními občany Mongolska, mají mongolskou národnost a všichni vyznávají buddhismus. Žalobkyně a) nikdy nebyla členkou žádné politické strany či jiné organizace, nikdy se politicky neangažovala, o politiku se nezajímá. V žádosti o mezinárodní ochranu a v rámci pohovoru k této žádosti žalobkyně a) dále uvedla, že je vdaná, manžel je rovněž žadatelem o mezinárodní ochranu v samostatném řízení. S rodinou cestovali do Moskvy vlakem, odtud pokračovali letecky do Prahy. K odchodu se rozhodli poté, co byl její manžel pobodán zaměstnanci okradené společnosti, což se událo v červenci roku 2016. K napadení došlo 5.7.2016, hospitalizace trvala 14 dnů. Manžel prodával v Mongolsku zámky na dveře. Zámek prodal stavební firmě, která si jím zabezpečila sklad. Ze skladu bylo následně odcizeno velké množství stavebního materiálu. Jelikož na jeden zámek připadaly dva klíče, padlo podezření na manžela žalobkyně, který společnosti zámek vyrobil a prodal. Z toho důvodu byl předvolán na policii, kde byl zadržen 72 hodin a poté propuštěn. Lidé z okradené firmy na něj tlačili, aby vzal vinu na sebe a přiznal se ke krádeži. Ohrožovali jej, až nakonec došlo k fyzickému napadení. Pobodán byl na lokti a pravé straně žebířů a rovněž měl rozbitou hlavu. Policie neměla žádné konkrétní důkazy proti jejímu manželovi, neexistovaly ani kamerové záznamy. Manžel nebyl policií oficiálně obviněn, nicméně zde existovala hrozba obvinění a uvěznění na 10 až 15 let. Žádné soudní jednání v této věci ale neproběhlo. Žalobkyně uvedla, že v Mongolsku je policie úplatná a funguje zde klientelismus. Žalobkyně osobně ani její děti neměly žádné potíže s mongolskou mocí, děti ve vlasti neměly žádné problémy kromě jediného případu, kdy dceru před školou obtěžoval nějaký cizí člověk, jinak se nic nestalo. Ve vlasti zůstali příbuzní, starší dcera žalobkyně a její dvě sestry. Manželovy rodiče a sourozenci. Na dotaz správního orgánu, z jakých důvodů rodina opustila vlast, když manžel žalobkyně nebyl oficiálně z loupeže obviněn, žalobkyně vysvětlila, že byli neustále obtěžováni osobami z vykradené společnosti, na manžela žalobkyně tlačili, aby krádež vzal na sebe, byli stále ve stresu a obavách, navíc měli i ekonomické potíže. Proto se nakonec rozhodli, že prodají byt a automobil a pojedou za lepším životem. Přáli si jako rodina zůstat pohromadě. V případě návratu do vlasti nemají kde bydlet a lidé z okradené společnosti by je stále obtěžovali. Návrat do vlasti žalobkyně odmítla také kvůli tomu, že kdo nemá v Mongolsku peníze, nic nezmění. Za cílovou zemi si zvolili Rakousko. Tam přicestovali s prostředníkem z Prahy a podali žádost o mezinárodní ochranu a následně byli transferováni do České republiky.
6. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je ohrožení manžela žalobkyně ze strany zaměstnanců vykradené firmy, pro niž manžel žalobkyně zhotovil a namontoval zámek. Dalším důvodem jsou důvody ekonomické. Žalobkyně projevila přání setrvat se všemi rodinnými příslušníky v České republice, neboť návrat do vlasti je pro ni nemyslitelný, jak z důvodu strachu před obtěžujícími osobami, tak z důvodu neexistence tamního zázemí.

7. Ve správním spise jsou založeny informace o zemi původu, ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Mongolsku, konkrétně Hodnocení Mongolska jako bezpečné země původu z května 2018, Informace OAMP – Bezpečnostní a politická situace v zemi, 3.8.2017 a Zpráva Amnesty International, ze dne 22.2.2018.
8. Z protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany plyne, že žalobkyně byla se všemi podklady seznámena, byla jí dána možnost vyjádřit se ke zdrojům informací a způsobu jejich získání. Žalobkyně nenavrhla doplnění podkladů rozhodnutí a ke zdrojům a jejich využití sdělila, že informace jsou obecné a trochu se rozcházejí s realitou. Doplnila dále, že veškeré doklady zůstaly u zprostředkovatele, jehož prostřednictvím cestovali z Prahy automobilem do Rakouska. Doplnila dále, že dcera byla jednou málem unesena osobami, s nimiž měl její manžel potíže, k únosu naštěstí nedošlo, i když v Mongolsku jsou únosy dětí časté. Dále uvedla, že v době nepřítomnosti manžela k nim večer přicházeli vyděrači a bouchali na dveře. Několikrát volala policie, mezitím vyděrači utekli. Policie po nich dále nepátrala. Od doby potíží manžela žalobkyně s vyděrači, měli např. propíchnuté gumy u auta, zničené vozidlo.
9. Krajský soud především dospěl k závěru, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu, obstaral si dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí. Shromážděné informace ohledně politické a bezpečnostní situace v Mongolsku soud považuje za zcela dostatečné a přiměřeně aktuální k datu vydání napadeného rozhodnutí. Z celého kontextu rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný hodnotil ve svých závěrech tu skutečnost, že žalobci b) a c) jsou nezletilí, že žalobci jsou jako rodina posuzováni společně, přičemž hodnoceny byly i okolnosti, které žalobkyně a) uvedla ve vztahu k svému manželovi, který je rovněž žadatelem o mezinárodní ochranu. Okolnost, že žalobci b) a c) jsou nezletilí, žalovaný hodnotil také v pasáži, v níž se zabýval posouzením, zda jsou v případě nezletilých dány důvody pro udělení azylu z humanitárního důvodu, při posouzení, zda nezletilým v případě jejich návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti (uvedené soud zmiňuje příkladmo). Nezletilí žalobci ani neuvádějí, co konkrétně měl žalovaný ve vazbě na jejich nezletilost pominout. Krajský soud tak dospěl k závěru, že ani těmito namítanými vadami nepřezkoumatelnosti napadené rozhodnutí postiženo není.
10. K námitce, že se žalovaný nevypořádal se skutečností, že rodinu lze považovat za sociální skupinu, krajský soud odkazuje na závěry NSS v rozsudku č. j. 6 Azs 3/2012-45, z nichž v posuzované věci vycházel. Příslušnost žalobců k rodině, jakožto sociální skupině samo o sobě neznamená, že by žalobkyni a nezletilým žalobcům b), c) měla být bez dalšího udělena mezinárodní ochrana dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Z celého kontextu odůvodnění rozhodnutí žalovaného je zřejmé, že žalobci se v důsledku tvrzených obtíží se soukromými osobami mohli obrátit na policii. Jak bude uvedeno níže, žalobkyně a nezletilí žalobci všech prostředků k ochraně nevyužili, přičemž nebylo zjištěno, že by státní orgány žalobkyni popisované jednání soukromých osob tolerovaly, či že by celé rodině nebyly schopny poskytnout ochranu. Žalovaný se zabýval situací v Mongolsku a shromáždil dostatek podkladů o možnostech ochrany tamními úřady a bylo zjištěno, že v zemi původu žalobců jsou dostupné prostředky k hájení práv. Žalobci sdělené obavy nelze shledat azylově relevantními ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu.

11. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu, doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
12. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu, za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
13. Krajský soud má za to, že správní orgán posoudil individuálně situaci žalobců na základě jejich tvrzení a tyto konfrontoval s informacemi získanými z různých zdrojů, které jsou součástí správního spisu, a soud s jeho závěry ztotožňuje. Ze skutkových zjištění správního orgánu nelze dospět k závěru, že by státní orgány v Mongolsku nebyly schopny poskytnout žalobcům ochranu před způsobením vážné újmy soukromými osobami. Shodně jako ve věci posuzované zdejším soudem v řízení vedeném na návrh manžela žalobkyně a) o přezkoumání rozhodnutí žalovaného, jímž mu nebyla udělena mezinárodní ochrana, soud odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 50/2008-62, v němž soud konstatoval, že pokud je zjevné, že orgány v zemi původu nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před vážnou újmu způsobenou nestátními subjekty, nelze po žadateli požadovat, aby se na tyto orgány obracel. Pokud to však zjevné není, žadatel musí v pohovoru s žalovaným uvést, proč se na poskytovatele ochrany s žádostí neobrátil; břemeno tvrzení ohledně nedostupnosti (či nedostatečnosti) ochrany v zemi původu tudíž leží na straně žadatele, konec citace. Ze zjištění správního orgánu se podává, že Mongolsko není zemí, ve které příslušné orgány vůbec nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před pronásledováním způsobeným nestátními subjekty. Pokud žalobkyně a) tvrdila, že se na policii v souvislosti s výhrůžkami a jednáním vyděračů obrátila, avšak policie nekonala, nelze z toho bez dalšího dovodit, že státní orgány nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před pronásledováním způsobeným nestátními subjekty. V daných souvislostech soud odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 6 Azs 479/2004-41, podle kterých pro to, aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat reálně dostupné prostředky ochrany, konec citace. V případě, že žalobkyně nebyla spokojena s tím, jak policie naložila s jejím oznámením, mohla se obrátit se stížností k nadřízeným orgánům policie a důsledně svá práva hájit. Tuto aktivitu však žalobkyně nevyvinula a celá rodina opustila svou vlast. Soud dospěl k závěru, že žalobci neuvedli relevantní tvrzení ve smyslu § 14a zákona o azylu. Žalobci nesplňují podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, neboť zde nejsou důvody, pro které by jim v případě návratu do vlasti hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy. Vycestování žalobců není v rozporu s mezinárodními závazky ČR a nevztahují se na ně ani důvody podle § 14b zákona o azylu. Rozhodnutí

žalovaného je podrobně odůvodněno, zabývá se všemi žalobci tvrzenými skutečnostmi, se závěry žalovaného se soud zcela ztotožňuje, a proto v podrobnostech odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Nedůvodnou soud považuje výtku žalobců, že jsou „zranitelnými osobami“ s poukazem na nezletilost žalobců b), c), neboť důvod, proč by tak měl učinit, krajský soud z obsahu správního spisu nezjistil.

14. Soud uzavírá, že neshledal vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, rozhodnutí je přezkoumatelné, bylo vydáno v souladu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
15. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobci úspěch neměli a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 26.10.2018

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně